

12262

รายงานวิจัย
เรื่อง
เจตคติของชาวเชียงใหม่ปัจจุบันต่อคำสอนสตรีในวรรณคดีล้านนา

นายนิเชฐ อนุกุล

รายงานการวิจัยฉบับที่ 48 มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่
ได้รับทุนอุดหนุนจากโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
ทบวงมหาวิทยาลัย ประจำปี พ.ศ. 2531

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง "เจตคติของชาวเชียงใหม่ปัจจุบันต่อคำสอนสตรีในวรรณคดีล้านนา" เป็นงานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนจากโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2531-2532 ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณ ทบวงมหาวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนงานวิจัยนี้ และขอขอบคุณมหาวิทยาลัยพายัพที่สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบคุณห้องสมุดของสถาบันต่าง ๆ และของเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าและให้ยืมเอกสาร ขอขอบคุณอาจารย์บำรุง บุญยงค์ อาจารย์สุวิทย์ วงษ์สำพาน ที่ให้คำแนะนำทางด้านสถิติ ขอขอบคุณคุณอุบลรัตน์ พันธมิตร คุณวันที วุฒิกุล และคุณอมิตญา อนุกุล ที่ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณธงชัย มสาทณะ ที่ประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ ขอขอบคุณคุณศศิวิมล ศรีสง่า ที่กรุณาพิมพ์รายงานวิจัย และขอขอบคุณบุคคลอื่น ๆ อีกหลายท่านที่กรุณาแนะนำช่วยเหลือจนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	13
นิยามศัพท์.....	14
ระเบียบวิธีวิจัย.....	15
บทที่ 2 คำสอนสตรีในวรรณคดีล้านนา	
สอนสตรีให้มีกายงาม.....	18
สอนสตรีให้มีวาจางาม.....	25
สอนสตรีให้มีจิตใจงาม.....	30
สอนสตรีให้มีกิริยามารยาทงาม.....	35
สอนสตรีให้มีปัญญาความรู้ความสามารถและชยันทำงาน.....	38
สอนสตรีให้รู้จักครองตน.....	43
สอนสตรีให้รู้จักเลือกคู่ครอง.....	48
สอนสตรีให้รู้จักปฏิบัติหน้าที่ของภรรยา.....	53
สอนสตรีให้รู้จักปฏิบัติต่อบิดามารดา ญาติ และผู้อาวุโส.....	72
สอนสตรีให้รู้จักเข้าสังคม.....	75
บทที่ 3 เจตคติของชาวเชียงใหม่ปัจจุบันต่อคำสอนสตรี	
เจตคติต่อคำสอนสตรีให้มีกายงาม.....	85
เจตคติต่อคำสอนสตรีให้มีวาจางาม.....	93
เจตคติต่อคำสอนสตรีให้มีจิตใจงาม.....	100
เจตคติต่อคำสอนสตรีให้มีกิริยามารยาทงาม.....	104
เจตคติต่อคำสอนสตรีให้มีปัญญา ความรู้ ความสามารถ และชยันทำงาน.....	109

	หน้า
เจตคติต่อคำสอนสตรีให้รู้จักครองตน.....	115
เจตคติต่อคำสอนสตรีให้รู้จักเลือกคู่ครอง.....	121
เจตคติต่อคำสอนสตรีให้รู้จักปฏิบัติหน้าที่ของภรรยา.....	129
เจตคติต่อคำสอนสตรีให้รู้จักปฏิบัติต่อบิดามารดา ญาติ และผู้อาวุโส.....	133
เจตคติต่อคำสอนสตรีให้รู้จักเข้าสังคม.....	136
บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอนแนะ	137
บรรณานุกรม	141
ภาคผนวก แบบสัมภาษณ์	145

PAYAP UNIVERSITY

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้รักษาร่างกายให้อ่อนแอ้งแวงบางร่างน้อย..... 78
ตารางที่ 2	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้รักษาผิวพรรณให้งดงาม..... 79
ตารางที่ 3	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้แต่งหน้าให้งดงาม..... 80
ตารางที่ 4	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้แต่งผมให้งดงาม..... 81
ตารางที่ 5	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้แต่งกายให้งดงาม..... 82
ตารางที่ 6	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้รักษาร่างกายให้มึ้กกลิ่นหอม..... 83
ตารางที่ 7	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ..... 84
ตารางที่ 8	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้พูดความจริง มีสีจจะ..... 89
ตารางที่ 9	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้พูดจาไพเราะอ่อนหวาน..... 90
ตารางที่ 10	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้ไม่หาเรื่องทะเลาะวิวาท..... 91
ตารางที่ 11	เจตคติต่อคำสอนสตรีไม่ให้พูดเรื่องส่วนตัวและเรื่องผู้อื่น อันอาจจะเกิดผลเสียได้..... 92
ตารางที่ 12	เจตคติต่อคำสอนสตรีไม่ให้แสดงกิริยาอาการ โกรธ..... 95
ตารางที่ 13	เจตคติต่อคำสอนสตรีไม่ให้จองเวร ไม่มุ่งร้าย ไม่อิจฉาริษยา..... 96
ตารางที่ 14	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้เป็นคนหนักแน่น และเอื้อเฟื้อเพื่อน..... 97
ตารางที่ 15	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้เป็นคนกตัญญูต่อผู้มีคุณ..... 98
ตารางที่ 16	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้เลื่อมใสศรัทธาศาสนา และปฏิบัติตามหลักธรรม.. 99
ตารางที่ 17	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน..... 102
ตารางที่ 18	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้มีมารยาท ส้ารวมกิริยาทั้งการพูด การเดิน และอื่น ๆ..... 103
ตารางที่ 19	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้ศึกษาหาความรู้ทั้งวิชาทั่วไปและวิชาชีพ..... 105
ตารางที่ 20	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้รู้จักคิด มีสติปัญญา เจริญฉลาด..... 106
ตารางที่ 21	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้มีความละเอียดรอบคอบ..... 107
ตารางที่ 22	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้ขยันหมั่นเพียร ทำการงาน..... 108
ตารางที่ 23	เจตคติต่อคำสอนสตรี : ไม่ควรอยู่เป็นโสด..... 111
ตารางที่ 24	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้รักษาวงศ์วานตัว..... 112
ตารางที่ 25	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้อย่าเชื่อผู้ขายที่มากล่าวพาราสิ่งง่าย ๆ..... 113
ตารางที่ 26	เจตคติต่อคำสอนสตรีให้วางตัวให้เหมาะแก่ฐานะ..... 114

	หน้า
ตารางที่ 27 เจตคติต่อคำสอนสตรีให้เลือกผู้ชายคนแรกที่ถูกต้องตัวเป็นสามี.....	117
ตารางที่ 28 เจตคติต่อคำสอนสตรีให้เลือกชายที่เฉลียวฉลาดเป็นสามี.....	118
ตารางที่ 29 เจตคติต่อคำสอนสตรีให้เลือกคนดีมีศีลธรรมเป็นสามี.....	119
ตารางที่ 30 เจตคติต่อคำสอนสตรีให้เลือกชายที่มีฐานะและตระกูลเสมอกันเป็นสามี...	120
ตารางที่ 31 เจตคติต่อคำสอนสตรีให้ดูแลบ้านเรือนให้เป็นระเบียบและสะอาด.....	123
ตารางที่ 32 เจตคติต่อคำสอนสตรีให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในครอบครัว.....	124
ตารางที่ 33 เจตคติต่อคำสอนสตรีให้เคารพ ยกย่อง นับถือ ไม่ดูหมิ่น และไม่ได้เถียงสามี.....	125
ตารางที่ 34 เจตคติต่อคำสอนสตรีก่อนจะทำอะไรให้ปรึกษาสามีก่อน.....	126
ตารางที่ 35 เจตคติต่อคำสอนสตรีให้รักเดียวใจเดียว ไม่นอกใจสามี และไม่เป็นที่ ตกใจให้หย่าร้าง.....	127
ตารางที่ 36 เจตคติต่อคำสอนสตรีให้ปรนนิบัติ เอาอกเอาใจสามี ทั้งเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และที่หลับนอน	128
ตารางที่ 37 เจตคติต่อคำสอนสตรีให้เคารพเชื่อฟัง ไม่ได้เถียงบิดามารดา ญาติ และผู้อาวุโส.....	131
ตารางที่ 38 เจตคติต่อคำสอนสตรีให้ปฏิบัติ เลี้ยงดูบิดามารดา ญาติ และผู้อาวุโส....	132
ตารางที่ 39 เจตคติต่อคำสอนสตรีให้รู้จักเลือกคบคนดีเป็นเพื่อน.....	134
ตารางที่ 40 เจตคติต่อคำสอนสตรีให้รู้จักต้อนรับแขก.....	135

บทคัดย่อ

- 1. ประเทศ ไทย
- 2. หมายเลข
- 3. ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) เจตคติของชาวเชียงใหม่ปัจจุบันต่อคำสอนสตรีในวรรณคดีล้านนา
- 4. ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) Current Attitudes of Chiang Mai Residents toward Instruction for Women in Lan Na Literature.
- 5. ผู้เขียน นายนิเชษฐ อนุกุล
- 6. หน่วยงาน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ
- 7. ประเภทของเอกสาร รายงานวิจัย
- 8. รายละเอียดของการพิมพ์ พิมพ์ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ จำนวน 148 หน้า
- 9. วันที่พิมพ์ 30 มีนาคม 2532
- 10. ภาษา ไทย
- 11. หน่วยงานที่ให้ทุน ทบวงมหาวิทยาลัย
- 12. คำหลัก เจตคติ, เชียงใหม่, สตรี, วรรณคดีล้านนา
- 13. บทคัดย่อ

1. สรุปขอบเขตของงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์คำสอนสตรีในวรรณคดีล้านนา ศึกษาเจตคติของชาวเชียงใหม่ปัจจุบันต่อคำสอนสตรี และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ถิ่นที่อยู่อาศัย อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพการสมรส กับเจตคติต่อคำสอนสตรี

2. ระเบียบวิธีวิจัย

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในจังหวัดเชียงใหม่ โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบให้โควตาที่เฉพาะเจาะจง (Purposive Quota Sampling) จำนวน 728 คน ในการเก็บข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยออกสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2531 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2532 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาสัดส่วนของผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ทดสอบนัยสำคัญความแตกต่างโดยการทดสอบไค-สแควร์ ทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ P-Value

3. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์วรรณคดีล้านนาพบว่า วรรณคดีล้านนาสอนสตรีให้งามทั้งกาย วาจา ใจ และถิริยามารยาท ตลอดจนสอนให้มีสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ และขยันทำงาน นอกจากนี้ยังสอนสตรีให้รู้จักครองตน รู้จักเลือกคู่ครอง รู้จักปฏิบัติหน้าที่ของภรรยา รู้จักปฏิบัติหน้าที่ต่อบิดามารดา ญาติ ตลอดจนผู้อาวุโส และสอนให้รู้จักเข้าสังคม ผลการวิเคราะห์เจตคติของชาวเชียงใหม่ปัจจุบันต่อคำสอนสตรี พบว่าชาวเชียงใหม่ปัจจุบันมีเจตคติที่ดีต่อคำสอนนี้ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ถิ่นที่อยู่อาศัย อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพการสมรสกับเจตคติต่อคำสอนสตรีพบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์ มีเพียงบางคำสอนเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์

PAYAP UNIVERSITY

SEARRAG Research Abstract

1. Country Thailand
2. Number
3. Title Current Attitudes of Chiang Mai Residents toward Instruction for Women in Lan Na Literature
4. Original title เจตคติของชาวเชียงใหม่ปัจจุบันต่อคำสอนสตรีในวรรณคดีล้านนา
5. Author Mr. Pichet Anugool
6. Corporate Author Faculty of Humanities, Payap University
7. Type of document Report of research
8. Publication Printed at the Research & Development Center,
details Payap University. 148 pages.
9. Date of publication 30 March 1989
10. Language of document Thai
11. Sponsor Ministry of University affairs
12. Key words Attitude, Chiang Mai, Women, Lan Na Literature.

13. Abstract

13.1 Summary of research

The objectives of this research were to analyze instruction for women in Lan Na literature, study the current attitudes of Chiang Mai residents toward this instruction, and study the relations of sex, residence, age, educational level, occupation, and marital status on these attitudes.

13.2 Methodology

This study employed a descriptive research design and purposive quota sampling carried out with 728 residents of Chiang Mai Province. Data were collected by the researcher and his assistant during 1 December 1988 to 28 February 1989 using an interview schedule constructed by the researcher. Analysis of data included the calculation of the proportions of respondents "in agreement" and "not in agreement", with statistical testing of the level of significance, and relation through chi-square and p-value.

13.3 Conclusions

It was found that Lan Na literature instructed women in behavior, speech, thought, and etiquette, as well as intellect, knowledge, ability, and diligence. In addition, women were taught to take care of themselves, select a spouse, perform their duties as a wife, perform their duties to their parents, relatives and elders, and socialize properly. Analysis showed that Chiang Mai residents possessed a good attitude toward this instruction. In general, these attitudes did not differ with respect to the sex, residence, age, educational level, occupation, and marital status of the respondents, except for a few of the teachings.